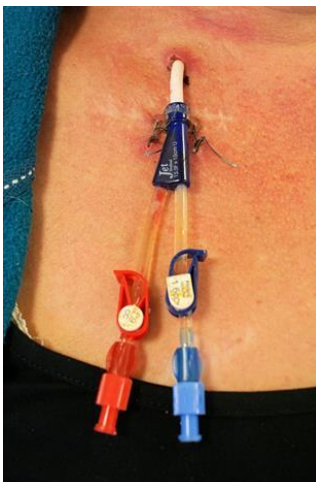




## DIALYSEKATHETER



Vzw Werken Glorieux | az Glorieux  
Glorieuxlaan 55, B-9600 Ronse  
T 055 23 30 11, F 055 23 30 22  
www.azglorieux.be, info@azglorieux.be

13/04/2017  
NEF11\_NL

Beste patiënt,

Met deze folder hopen we u en uw omgeving een beter idee te geven van wat de opstart van hemodialyse inhoudt. Er zal uitleg gegeven worden over de plaatsing van een katheter om de toegang tot de bloedbaan te verkrijgen die vereist is voor de behandeling.

### WAAROM EEN DIALYSEKATHETER?

Bij hemodialyse worden afvalstoffen en vochtoverschot uit het bloed gefilterd met behulp van een kunstnier. Voor hemodialyse is een toegang nodig tot de bloedbaan om het bloed uit het lichaam te kunnen zuiveren. Dit kan op 2 manieren tot stand gebracht worden: door plaatsing van een katheter (plastic buisje) of door aanleg van een arterioveneuze fistel of shunt (hierover wordt dieper ingegaan in de folder plaatsing AV-fistel)

Wanneer gekozen wordt voor een katheter zijn er opnieuw 2 mogelijkheden: getunnelde (onderhuidse, definitieve) of niet-getunnelde (tijdelijke) katheter. De *tijdelijke niet-getunnelde katheter* wordt onder lokale verdoving geplaatst en is onmiddellijk beschikbaar en bruikbaar. Deze wordt vaak gebruikt wanneer er onverwacht of dringend moet worden gestart met dialyse. Door het type materiaal is deze katheter slechts tijdelijk (max. 6 weken) bruikbaar. De *definitieve getunnelde katheter* biedt extra bescherming naar infecties toe en bestaat uit steviger materiaal waardoor de katheter langer werkzaam is. Omdat het materiaal minder flexibel is, wordt deze katheter onder algemene verdoving geplaatst. Dit gebeurt meestal in daghospitalisatie.

Indien u bloedverdünnende medicatie gebruikt (Asaflo<sup>®</sup>, Plavix<sup>®</sup>, Sintrom<sup>®</sup>, Marevan<sup>®</sup>, Marcoumar<sup>®</sup>, Xarelto<sup>®</sup>, Pradaxa<sup>®</sup>, Eliquis<sup>®</sup>,...) dient u dit te melden aan uw arts en moet deze eventueel tijdelijk worden onderbroken.

### PLAATSING VAN DE DIALYSEKATHETER

De katheter wordt bij voorkeur in de hals geplaatst en zal bij een getunnelde katheter onderhuids lopen tot onder het sleutelbeen. Enkel indien het niet ter hoogte van de hals kan zal het bloedvat onder het sleutelbeen of een bloedvat van het bovenbeen gebruikt worden.

#### *Tijdelijke katheter:*

De beste plaats om een katheter te plaatsen wordt bepaald met een echografie. De huid rondom de insteekplaats wordt plaatselijk verdoofd (zoals prik bij de tandarts). Tijdens de procedure zal je voelen dat we de katheter inbrengen (drukkend gevoel), maar dit mag geen pijn veroorzaken. Nadien wordt de katheter ter plaatse gehouden door een speciaal verband of een hechting. Zo nodig wordt na het inbrengen van een dialysekatheter een röntgenfoto gemaakt om de ligging van de dialysekatheter te controleren.

#### *Getunnelde katheter:*

Bij het plaatsen van een getunnelde katheter wordt een extra sneetje gemaakt thv de hals. Het wondje in de hals wordt gehecht en tevens wordt de katheter vastgezet met één hechting. De hechtingen worden na beoordeling door de nefroloog na ten laatste 6 weken verwijderd. Na de ingreep is het niet abnormaal dat het wondje in de hals nog wat nabloedt.

### VERZORGING VAN EEN DIALYSEKATHETER

De verpleegkundige verzorgt de insteekplaats door deze te ontsmetten en een steriel verband aan te brengen. De pleister op de insteekopening kan blijven zitten tot de volgende dialyse. Laat deze iets los, dan kan er een nieuwe pleister overheen geplakt worden. De katheter mag geen pijn doen of een trekkend gevoel geven. U dient zelf het verband niet te vervangen.

De insteekopening van de katheter mag vanwege het infectiegevaar niet nat worden. Om deze reden mag er niet gezwommen worden. Er mag wel beperkt gedoucht worden (onderlichaam). Het haar dient gewassen te worden boven de wastafel, eventueel met hulp, zodat de katheter en het verband niet nat worden.

Bij een getunnelde katheter kan eventueel 3 maanden na de plaatsing en mits akkoord van de nefroloog gedoucht worden. Het douchen gebeurt dan liefst net voor de volgende dialysesessie. Meldt het aan de dialyseverpleegkundige, dan een nieuw verband worden aangelegd.

## **MOGELIJKE VERWIKKELINGEN**

---

Bij het inbrengen of bij aanwezig zijn van een dialysekatheter kunnen er verwikkelingen optreden.

### *Infectie*

Een dialysekatheter is een lichaamsvreemd voorwerp. Bacteriën kunnen zich hierop nestelen en infectie veroorzaken. De katheter mag daarom alleen maar gebruikt worden door dialyseverpleegkundigen. Als er ontsteking op de dialysekatheter ontstaat, moet er specifieke antibiotica (evt via de dialysekatheter) toegediend worden. U wordt daarom geadviseerd om bij de volgende klachten direct contact op te nemen met het dialysecentrum (ook 's nachts of in het weekend):

- koorts hoger dan 38,5° C en/of koude rillingen;
- pijn, roodheid of verdikking rondom de katheter;
- een griepig gevoel.

Neem, in alle gevallen, thuis de temperatuur op.

### *Nabloeden*

Onmiddellijk na de plaatsing kan de insteekplaats wat nabloeden of kan er een blauwe plek ontstaan. Indien dit meer is dan 2 pleisters kunnen opvangen dient u contact op te nemen met het dialysecentrum.

### *Klemmetje open*

Klemmetjes horen altijd gesloten te zijn. Als er één open is moet deze worden dichtgeklemd. Meld dit wel bij de eerstvolgende dialyse.

### *Dopje is van de katheter*

Neem direct contact op met de dialyseafdeling. Raak het uiteinde van de katheter niet aan, leg een steriel gaas om het katheteruiteinde en plak deze vast.

### *Katheter is verschoven*

Soms kan de katheter een stukje uit de insteekopening schuiven. Mocht de katheter helemaal uit de insteekopening komen, dan wordt geadviseerd het wondje vijf minuten goed af te drukken en het daarna met een pleister af te plakken. Neem contact op met de dialyseafdeling. Probeer nooit de katheter terug te duwen!

## **VERWIJDEREN DIALYSEKATHETER**

---

De tijdelijke dialysekatheter wordt door de verpleegkundige eenvoudig verwijderd.

Bij de getunnelde katheter wordt deze verwijderd door de chirurg (meestal onder een korte lichte verdoving).

Na het verwijderen wordt er een pleister over de wonde aangebracht.

## **VRAGEN?**

---

We hopen met deze brochure verdere duiding te geven bij de voorgestelde behandeling. Aarzel niet om de verpleegkundigen of arts aan te spreken bij verdere vragen.

### **Dienst Nefrologie**

Dr. A. M. Bogaert  
Dr. J. Vanuytsel  
Dr. O. Boey  
Dr. E. Mahieu  
Dr. C. Vanfraechem  
Dr. F. Leroy  
Tel. 055/23 37 03

### **Dienst dialyse Ronse**

Tel. 055/23 37 00  
Mail: dialyse@azglorieux.be

### **CAD Zottegem**

Tel. 09/364 87 56  
Mail: venefro@sezz.be

### **CAD Waregem**

Tel. 056/62 36 20  
Mail: dialyse@ziekenhuiswaregem.be

### **CAD Oudenaarde**

Tel. 055/31 20 71  
Mail: dialyse@azoudenaarde.be